

Sinteza obiecțiilor și propunerilor
asupra proiectului de lege privind modificarea unor acte normative
(coordonarea și schimbul de date în domeniul securității sociale cu statele membre UE)

Nr.	Denumirea autorității publice	Propuneri și obiecții la proiectul nominalizat	Rezultatele examinării propunerilor și obiecțiilor
Avizare :			
1.	Casa Națională de Asigurări Sociale (Nr. 2471 din 17.02.2026)	1. La Articolul I din proiect care modifică Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale: - La <i>punctul 1, aliniatele (1) și (2) din articolul 9¹</i> se propune de expus în următoarea redacție: „(1) Casa Națională exercită rolul de organism de legătură în domeniul securității sociale menționate la art.3, alin.(1) din Regulamentul (CE) nr.883/2004 referitor la coordonarea sistemelor de securitate socială, cu excepția prestațiilor de boală în natură. (2) Schimbul de informații dintre Casa Națională și instituțiile competente din celelalte state membre ale Uniunii Europene se efectuează prin intermediul Sistemului electronic de schimb de informații privind securitatea socială (EESSI), precum și responsabilitățile instituțiilor implicate în aplicarea Regulamentului (CE) nr.883/2004 sunt stabilite de Guvern.” - La <i>punctul 1, aliniatul (3)</i> de exclus, deoarece prestațiile sociale stabilite în anexa 4 din proiect se încorporează în redacția propusă la articolul 9¹, alin.(1). - <i>Punctele 5 și 6</i> devin punctele 2 și 3, potrivit numerotării consecutive. 2. La Articolul III din proiect care modifică Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate se propune de completat cu un punct nou cu următorul cuprins: „2. Se completează cu art.11¹ cu următorul cuprins: „11¹„Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” asigură rolul de punct național de acces (Access Point), necesar pentru realizarea schimbului electronic de date în cadrul Sistemului electronic de schimb de informații privind securitatea socială (EESSI).” <i>Argumentare:</i> Sistemul electronic de schimb de informații privind securitatea socială (EESSI) funcționează prin intermediul unor	Se acceptă. Art. 9¹ din proiect a fost ajustat conform propunerilor înaintate. Se acceptă. Proiectul de lege a fost completat.

		componente tehnice standardizate, printre care Access Point – componenta tehnică care asigură transmiterea și recepționarea mesajelor electronice între state, inclusiv aplicarea mecanismelor de securitate, autentificare și trasabilitate. Totodată, Access Point nu reprezintă o funcție operațională a instituției competente în domeniul securității sociale, respectiv a Casei Naționale de Asigurări Sociale a cărei atribuții și funcții sunt prevăzute în Hotărârea Guvernului nr.230/2020, ci constituie o componentă a infrastructurii tehnice guvernamentale, care necesită a fi găzduită, administrată, securizată și integrată cu infrastructura națională de interoperabilitate. Or, instituirea Access Point la nivel de Casă Națională de Asigurări Sociale presupune crearea unei infrastructuri tehnologice similare celei existente la nivelul instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”, implicând costuri financiare semnificative. În acest context, Access Point urmează a fi integrat cu platforma de interoperabilitate MConnect, al cărei deținător și administrator este instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”, responsabilă, conform cadrului normativ, de administrarea, mentenanța, funcționarea, inclusiv sub aspect tehnic, precum și de dezvoltarea continuă a platformei respective. Respectiv, desemnarea instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică” în calitate de punct național de acces pentru sistemul EESSI derivă din competențele acesteia în domeniul administrării infrastructurii guvernamentale de interoperabilitate și al asigurării schimbului securizat de date, în conformitate cu prevederile Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și ale Hotărârii Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), precum și este justificată prin utilizarea eficientă a resurselor publice. 3. Anexa 4 din proiect se propune de exclus pentru a aduce în concordanță cu propunerea de excludere a alin.(3) din art.9¹.	Se acceptă. Anexa nr. 4 la proiectul de lege a fost exclusă
--	--	--	--

2.	<i>Centrul de Armonizare a Legislației</i> (Nr. 21/02-69-1945 din 20.02.2026)	Examinând proiectul național prin prisma Regulamentelor (CE) nr. 883/2004 și nr. 987/2009, se constată că, acesta nu are ca scop transpunerea directă a legislației UE relevante, dar creează premisele juridice necesare pentru coordonarea sistemelor de securitate socială în calitate de stat membru UE. În context, clauza de armonizare se va expune în următoarea redacție. ”Prezenta Lege creează cadrul juridic necesar pentru punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (Text cu relevanță pentru SEE și pentru Elveția), CELEX: 32004R0883, publicat în Jurnalul Oficial L 166 din 30 aprilie 2004, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1149 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (Text cu relevanță pentru SEE și Elveția), CELEX: 32009R0987, publicat în Jurnalul Oficial L 284 din 30 octombrie 2009, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2017/492 al Comisiei din 21 martie 2017”. Totodată, nu este necesară întocmirea Tabelului de concordanță. În concluzie, se comunică despre <i>lipsa de obiecții sau propuneri pe marginea acestuia</i>.	Se acceptă. Clauza de armonizare a fost ajustată.
3.	<i>Compania Națională de Asigurări în Medicină</i> (Nr. 01-02/587)	Având în vedere integrarea sistemului EESSI în arhitectura națională de interoperabilitate, se apreciază necesară completarea proiectului de lege prin operarea unor modificări la Legea nr. 142/2018, în special prin completarea Capitolului III „Cooperarea transfrontalieră” cu prevederi exprese privind desemnarea Agenției de Guvernare Electronică în calitate de punct național de acces pentru schimbul electronic de informații prin sistemul EESSI, responsabilă de asigurarea infrastructurii tehnice, interoperabilității și securității cibernetice. În mod corespunzător, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină și alte instituții implicate urmează să dețină calitatea de instituții competente și puncte de legătură, fiind responsabile de examinarea cererilor, aplicarea	Se acceptă parțial. Proiectul a fost ajustat conform propunerilor înaintate.

		legislației materiale și comunicarea operațională cu instituțiile omoloage din statele membre. Pentru stabilirea unui regim clar al răspunderii instituționale, considerăm necesară consacrarea expresă a principiului potrivit căruia responsabilitatea pentru exactitatea, completitudinea, actualitatea și legalitatea datelor transmise aparține instituției furnizoare de date, în limitele competențelor sale legale, iar administratorul infrastructurii tehnice asigură exclusiv transmiterea securizată și interoperabilă a acestora. În consecință, modificările propuse la art. I al proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale urmează a fi revizuite în sensul excluderii Casei Naționale de Asigurări Sociale din calitatea de punct național de acces și indicării acesteia în calitate de organism de legătură în domeniul securității sociale. De asemenea, întrucât prestațiile sociale ce urmează a fi exportate sunt indicate în anexa nr. 4 la proiect, considerăm că lista acestora trebuie integrată în conținutul Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale. În acest sens, în art. I se va include următoarea dispoziție „Legea se completează cu anexa nr. 4 cu următorul cuprins:”, iar anexa urmează a fi plasată imediat după modificările propuse la art. I. La fel, sub aspect de tehnică legislativă, având în vedere caracterul direct aplicabil al Regulamentelor Uniunii Europene, considerăm necesară revizuirea clauzei de armonizare. În acest sens, termenul „ajustează” urmează a fi substituit cu formula că prezentul act normativ stabilește/crează cadrul național necesar aplicării Regulamentelor europene.	
4.	<i>Agenția pentru Securitate Cibernetică (Nr. 117 din 19.02.2026)</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
5.	<i>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Nr. 13/I-606 din 23.02.2026)</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.

6.	<i>Ministerul Finanțelor</i> (Nr. 07/2-03/25/235 din 24.02.2026)	<i>Cu referire la proiectul de lege</i> La art. 1 pct. 1 urmează a fi precizat expres că punctul de acces național reprezintă unicul punct de acces pentru schimbul de date în cadrul sistemului EESSI, iar Casa Națională de Asigurări Sociale are rol de punct de legătură în domeniul securității sociale. Totodată, se relevă că prin Hotărârea Guvernului nr.65/2026 cu privire la conectarea Republicii Moldova la rețeaua TESTA a fost desemnată Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (STISC) în calitate de entitate națională responsabilă să acționeze ca punct de conectare la domeniul local (Local Domain Connection Point) la rețeaua de comunicații securizată a Uniunii Europene – TESTA. Având în vedere că sistemul EESSI funcționează prin infrastructura de comunicații TESTA, rezultă că componenta tehnică de interconectare va fi asigurată la nivelul infrastructurii administrate de STISC. În aceste condiții, desemnarea unei alte instituții drept punct de acces național implică crearea unor capacități tehnologice suplimentare la nivel sectorial, ceea ce poate genera costuri bugetare adiționale. Prin urmare, din perspectiva eficienței utilizării resurselor publice și a valorificării infrastructurii deja existente, se consideră oportună examinarea atribuirii funcției de punct de acces național la nivelul entității care administrează infrastructura de conectare la rețeaua europeană, iar instituția de domeniu să exercite atribuțiile funcționale privind gestionarea datelor de securitate socială. <i>Cu referire la Anexa nr. 4</i> Anexa nr. 4 nu delimitează expres prestațiile în funcție de sursa de finanțare, nefiind clar care prestații sunt finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat și care din bugetul de stat. Formularea generală a unor categorii (ex. pensie pentru limită de vârstă) poate genera interpretări privind includerea prestațiilor speciale stabilite prin acte normative distincte. Se impune precizarea expresă: • a naturii contributive a prestațiilor exportabile; • a sursei bugetare pentru fiecare categorie; • că prestațiile speciale finanțate din bugetul de stat nu intră automat în sfera coordonării sistemelor de securitate socială.	Nu se acceptă. Desemnarea STISC ca punct de conectare la rețeaua TESTA presupune rolul de nod tehnic la nivel național, prin intermediul căruia se realizează schimbul de date între instituțiile interne și infrastructurile externe relevante. Acest rol facilitează interoperabilitatea sistemelor și constituie premisa tehnică pentru eventuala conectare la sistemele europene de schimb de informații. Însă pentru ca punctul de conectare să funcționeze ca <i>punct de acces</i> la EESSI, este necesară îndeplinirea cerințelor tehnice și de securitate prevăzute de standardele sistemului, precum și autorizarea corespunzătoare conform procedurilor aplicabile. Se acceptă. Anexa nr. 4 din proiect a fost exclusă, din motiv că prestațiile sociale prevăzute în Regulamentul 883/2004 se vor actualiza la nivelul UE, pentru a reflecta specificul național.
----	---	--	--

		<i>Cu referire la Nota de fundamentare</i> <i>La compartimentul 2 subpct. 2.1 se face trimitere la acțiunea nr. 9 din Anexa A, Capitolul 2 al Programului Național de Aderare 2025–2029. Pentru claritate juridică, se impune indicarea expresă dacă aceasta vizează transpunerea unui act al Uniunii Europene sau instituirea unui mecanism organizatoric național, întrucât natura obligației influențează soluția instituțională și impactul bugetar.</i> <i>La compartimentul 3 subpct. 3.2 „Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare”, este menționat că, pentru a asigura capacitatea instituțională necesară gestionării schimbului electronic de date, CNAS necesită a fi fortificat, inclusiv prin majorarea valorii de referință la 3000 lei, element esențial pentru atragerea și menținerea specialiștilor competenți care vor administra fluxurile digitale transfrontaliere.</i> <i>Astfel, se menționează că propunerea dată necesită o evaluare complexă a funcțiilor cu același titlu, identificarea atribuțiilor diferite față de alte funcții similare și stabilirea locului acestora în ierarhia posturilor bugetare, bazate pe criterii care reflectă nivelul ierarhic, nivelul studiilor necesare, nivelul de complexitate a sarcinilor și nivelul de responsabilitate.</i> <i>Respectiv, pentru fiecare opțiune de creștere a salariilor, este important de a determina inclusiv resursele financiare suplimentare pentru a asigura principiul de sustenabilitate financiară, în sensul stabilirii nivelului de salarizare cu respectarea cadrului de resurse prevăzute în bugetele componente ale BPN.</i> <i>În acest sens, este necesar de a se lua în vedere dispozițiile art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, potrivit cărora pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget și ale art.131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova care stipulează că, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</i> <i>Prin urmare, în condițiile de finanțare prudentă a cheltuielilor, identificarea mijloacelor financiare adiționale din bugetul de stat este dificilă, iar acceptarea unor angajamente neacoperite financiar, încalcă principiul sustenabilității bugetare.</i>	Se acceptă. Nota de fundamantare la compartimentul 2 subpct. 2.1 a fost completată. Se ia act. Urmează a fi menționat, că această propunere este fundmanentată prin faptul, că în cazul apcialiștilor din cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, valoarea de referință este de 3000 lei. Deoarece ambele instituții vor avea rolul de organism de legătură privind coordonarea sistemelor de securitate socială, considerăm oportună, egalarea personalului, pentru motivare și menținerea a unui tratament nediscriminatoriu.
--	--	--	--

	Adițional, se menționează că, subiectul remunerării muncii angajaților din sectorul bugetar se află continuu pe agenda Guvernului Republicii Moldova, unul din obiectivele cheie stabilit este dezvoltarea unui sistem de salarizare care să asigure un nivel adecvat de remunerare, motivare și performanță a personalului bugetar. În acest sens reiterăm că, în contextul realizării prevederilor art. 6 alin. (3) din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și a Regulamentului privind modul de evaluare sistemică și de reevaluare a funcțiilor în sectorul bugetar aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1231/2018, în perioada anului 2025 Ministerul Finanțelor a demarat un proces larg de reevaluare a funcțiilor bugetare. Astfel, ținând cont de analiza și evaluarea realizată, urmează a fi înaintate recomandări pertinente și comprehensive de revizuire a cadrului normativ primar și secundar aferent salarizării personalului bugetar. Respectiv, propunerile adiționale formulate urmează a fi examinate în cadrul procesului de reformă salarială și de reevaluare a funcțiilor bugetare, în strânsă corelare cu recomandările înaintate de către experții internaționali, cu ulterioara revizuire a cadrului normativ primar și secundar. <i>La compartimentul 4 subpct.4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i> Deși Nota de fundamentare indică lipsa impactului financiar la etapa adoptării, implementarea proiectului va genera costuri semnificative, inclusiv: • investiții pentru conectarea la EESSI și costuri anuale de mentenanță; • eventuale costuri suplimentare în cazul dezvoltării unei aplicații naționale proprii; • cheltuieli permanente pentru fortificarea capacităților instituționale. Estimările prezentate (cca 3 mil. EUR și mentenanță anuală estimată la cca 50 mii EUR) au caracter orientativ și nu sunt însoțite de calcule detaliate a estimărilor de costuri pe fiecare opțiune a soluției tehnice, proiecții multianuale și identificarea surselor de finanțare, ceea ce nu permite evaluarea obiectivă a impactului bugetar. Totodată, Nota de fundamentare indică implementarea tehnică până la 1 ianuarie 2027, iar legea urmează să intre în vigoare la data aderării.	Se ia act. Determinarea opțiunii finale va fi realizată de echipele tehnice specializate după recepționarea documentației tehnice de la Comisia Europeană. Se acceptă. Nota de fundamentare a fost ajustată.
--	--	--

		în domeniul securității sociale, în limitele competențelor legale.”.	
8.	<i>Agencia de Guvernare Electronică (Nr. din 3007-039 din 23.02.2026</i>	1. Articolul I face referire la Regulamentul nr. 883/2004 și Regulamentul 987/2009, fără a indica complet titlul Regulamentelor și al organului de adoptare, exact ca în clauza de emitere. Acest fapt ar putea face dificilă înțelegerea acestor trimiteri. De asemenea, trimiterile directe la articole/puncte din actele normative ale UE necesită a fi excluse, deoarece Republica Moldova nu este un stat membru și sunt necesare adaptări legislative corespunzătoare contextului național. Trebuie să facem distincție din indicarea actelor normative ale UE în clauza de armonizare și trimiterile la articole directe la articolele acestora acte în norma propriu-zisă, deoarece cele două categorii au funcții diferite în legislația Republicii Moldova. Dacă clauza de armonizare are un caracter informativ care arată angajamentele Republicii Moldova în procesul de armonizare a legislației, trimiterile directe la puncte/articole din actele UE în textul normei, creează înțelegerea că actul UE are o aplicabilitate directă și obligatorie, ceea ce este greșit. La pct. 1 al Art. I, alin. (1) care menționează despre faptul că CNAS acționează în temeiul pct. 4 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului și Consiliului, aceasta la fel este o trimitere directă la actul normativ european. Sugerăm o transpunerea mai clară a prevederilor actului normativ european și nu o aplicare directă, prin preluarea conținutului normativ relevant contextului național. Transpunerea trebuie să stabilească cu claritate competențele CNAS, procedura de cooperare, limitele și condițiile schimbului transfrontalier de date. 2. La alin. (2), referitor la schimbul de date dintre CNAS și alte instituții similare din UE, atenționăm autorul că potrivit Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, conectarea la platforma de interoperabilitate (MConnect) a participanților care dețin sisteme informaționale ale altor state are loc în baza tratatelor internaționale. 3. Analizând nota informativă, constatăm că autorul are certitudinea că schimbul de date transfrontalier este realizat prin platforma de interoperabilitate MConnect. Dar, chiar dacă Republica Moldova are semnat un tratat internațional care permite schimbul transfrontalier de date cu alte state sau cu UE, acest fapt nu obligă automat utilizarea	Se acceptă. Art. 9^l din proiect a fost ajustat conform propunerilor înaintate. Se acceptă. Au fost excluse prevederile. Se acceptă parțial. Este necesar de menționat, că odată cu aderarea RM la UE, Regulamentul 883/2004 și 987/2009 va fi aplicabil direct, respectiv nu va fi necesar de un

	platformei MConnect. Există cazuri când schimbul de date se realizează prin alte mijloace tehnice, deoarece platforma MConnect este o platformă națională, destinată schimbului de date dintre autoritățile publice, dar și private din Republica Moldova. De exemplu, potrivit notei de fundamentare, Sistemul EESSI are propria infrastructură (RINA/JINA), fapt care s-ar putea să nu permită interconectarea prin platforme naționale interne. Fluxurile EESSI se realizează prin rețeaua EESSI și nu prin platforma MConnect. Suplimentar, precizăm că legea nu consacră expres caracterul obligatoriu și exclusiv în toate cazurile pentru schimbul transfrontalier de date, ci doar instituie o posibilitate de schimb de date transfrontalier, în cazurile expres stabilite de tratatele internaționale. În lipsa unei formulări explicite care să utilizeze termeni precum „exclusiv” sau „în mod obligatoriu / în toate cazurile”, nu se poate deduce existența unei interdicții generale privind utilizarea altor mecanisme juridice reglementate. Caracterul obligatoriu și exclusiv al utilizării platformei MConnect este recunoscut în contextul schimbului de date național (art.6 alin.(3) și (6) din Legea nr.142/2018. Mai mult, cadrul normativ recunoaște aplicabilitatea tratatelor internaționale ratificate de Republica Moldova. În măsura în care un tratat prevede expres un anumit mecanism sau canal de schimb de date, acesta produce efecte directe și prevalează asupra normei interne cu caracter general. Prin urmare, în asemenea situații, schimbul de date poate fi realizat conform dispozițiilor tratatului, fără a putea fi considerat o derogare nelegală. În concluzie, utilizarea platformei MConnect reprezintă regula generală pentru schimbul de date între autoritățile publice, însă calificarea acesteia ca fiind „exclusivă” în toate situațiile nu este pe deplin susținută de textul legii, în special în contextul aplicării tratatelor internaționale sau al unor reglementări speciale. La fel, în contextul opțiunii nr. 2 Dezvoltarea unei aplicații naționale proprii, descrisă în nota de fundamentare, propune costuri semnificative care la această etapă nu au acoperire bugetară. Costurile de dezvoltare, mentenanță și de asigurare a securității cibernetice sistemului, nu ar fi justificate și totodată depășesc competențele AGE. AGE nu are competențe de a dezvolta soluții paralele cu infrastructura digitală existentă a UE, <i>dar de a asigura interoperabilitatea în baza protocoalelor existente.</i>	tratat internațional, pentru a asigura transmiterea datelor transfrontalier. Astfel, opțiunea favorabilă Republicii Moldova va fi stabilită ulterior recepționării de la Comisia Europeană a documentației tehnice aferente EESSI.
--	--	--

	4. La Art. II, care se referă la completarea Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat, considerăm că asigurarea realizării schimbului de date, prin instrumentele stabilite, cu sistemele informaționale ale instituțiilor competente din statele membre ale Uniunii Europene, nu este o atribuție a Guvernului și nu se încadrează în logica articolului 22 din Lege. Mai mult, potrivit art. 3 al Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, autoritate competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilității este AGE, care exercită atribuții în domeniul interoperabilității juridice, organizatorice, semantice și tehnice, prevăzute de lege. 5. La Art. III, propunerea de completare a art. 11 alin. (1) din Legea nr. 142/2018 prin includerea expresă a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009, nu este oportună din perspectiva tehnicii legislative și a coerenței cadrului normativ. Introducerea unor regulamente europene concrete, aferente unui domeniu particular, ar fragmenta logica normativă a actului și ar crea un precedent pentru includerea punctuală a altor acte europene incidente în diverse domenii (fiscal, vamal, migrație, sănătate etc.). O asemenea abordare ar conduce la supraîncărcarea legii-cadru cu trimiteri specifice, afectând claritatea și coerența acesteia. Din perspectiva tehnicii legislative, nu este recomandabilă enumerarea expresă, în cuprinsul unei legi generale, a unor regulamente europene specifice, întrucât acestea pot fi modificate, completate sau înlocuite la nivelul Uniunii Europene. O astfel de referință rigidă ar impune actualizări succesive ale legii naționale și ar genera riscul unor necorelări normative. Mai mult, includerea expresă a celor două regulamente în art.11 alin.(1) ar putea crea impresia că doar aceste acte europene beneficiază de un regim special în materia schimbului de date, ceea ce ar contraveni principiului aplicării uniforme a obligațiilor asumate de Republica Moldova în raport cu acquis-ul UE. Din punct de vedere sistemic, raportarea la actele Uniunii Europene ar trebui realizată printr-o normă generală, care să acopere schimbul de date efectuat în temeiul obligațiilor asumate în procesul de integrare europeană. În acest context, este relevant să menționăm faptul că se află în proces de elaborare un proiect de modificare a Legii nr.142/2018, care va introduce o prevedere generală referitoare la schimbul de date în contextul cooperării cu Uniunea Europeană. O asemenea soluție este	Se acceptă. Propunerile au fost excluse. Nu se acceptă. Propunerile au fost coordonate cu Centru de armonizare a legislației. Chiar și în cazul modificării sau completării Regulamentelor 883/2004 și 987/2009, denumirea nu este modificată. Aceste prevederi sunt necesare pentru a distinge atribuțiile CNAS în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială cu statele membre UE, or Legea nr. 489/1999 este legea de bază a sistemului de asigurări sociale din Republica Moldova.
--	--	---

		preferabilă, întrucât asigură flexibilitate normativă, coerență sistemică și evită fragmentarea reglementării prin trimiteri punctuale la acte europene individuale. În concluzie, nu se consideră oportună includerea expresă, la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 142/2018, a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009, fiind oportun, judicios și pertinent reglementarea printr-o normă generală care să acopere schimbul de date realizat în temeiul obligațiilor asumate în raport cu Uniunea Europeană. Totodată, luând în considerație propunerea autorului de a efectua schimbul de date prin platforma MConnect, AGE recomandă Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în calitate sa de autoritate responsabilă pentru Dialogul cu Comisia Europeană în domeniul social, să solicite, în cel mai scurt termen, documentația tehnică aferentă Sistemului Electronic de Schimb de Informații privind Securitatea Socială (EESSI). Obținerea acestei documentații este necesară pentru evaluarea compatibilității dintre platforma de interoperabilitate (MConnect) și sistemul EESSI, precum și pentru estimarea resurselor financiare necesare unei eventuale dezvoltări a unei aplicații naționale proprii (National Application). Se menționează că, potrivit cadrului normativ al Uniunii Europene, Comisia Europeană pune la dispoziția statelor membre documentația tehnică aferentă sistemelor europene de schimb de date începând cu data aderării, ceea ce la etapa actuală constituie un impediment pentru Republica Moldova, în procesul de promovare al proiectului de lege respectiv.	
9.	<i>Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (Nr. din 1.4/361/26 din 25.02.2026</i>	La Articolul II din proiect, prin care se propune completarea art.22 din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat cu lit. f), considerăm intervenția legislativă ca fiind inoportună și lipsită de necesitate, or potrivit Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate autoritatea competentă pentru asigurarea schimbului de date și interoperabilității este Instituția Publică "Agenția de Guvernare Electronică". Prin urmare, cadrul normativ existent reglementează deja mecanismul instituțional și competențele necesare pentru realizarea schimbului de date, inclusiv în context transfrontalier. Totodată, menționăm că sintagma „prin instrumentele stabilite” este susceptibilă de interpretări neuniforme din punct de vedere juridic și tehnic, fiind formulată într-o manieră generală și lipsită de suficientă	Se acceptă. Modificările înaintate au fost excluse.

		claritate normativă. Subsidiar, având în vedere că prin proiect se propune instituirea unei atribuții în sarcina Guvernului, considerăm oportun ca proiectul să fie prezentat spre avizare și Cancelariei de Stat, în vederea examinării conform competențelor sale funcționale. La Articolul III din proiect, prin care se propune completarea art. 11 alin. (1) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, considerăm că această completare nu este necesară întrucât legea trebuie să reglementeze mecanismul general al interoperabilității, fără a enumera sisteme informaționale concrete sau acte europene specifice. Cu referire la nota de fundamentare: <i>La compartimentul 2.2. textul „Conexiunea cu TESTA urmează să fie asigurată până la 1 ianuarie 2027 de către STISC, deja se lucrează la testarea sistemelor” se va substitui cu textul „Conectarea Republicii Moldova la rețeaua de comunicații Servicii Transeuropene de Telematică între Administrații (TESTA) urmează să fie realizată până la 31 decembrie 2027”</i> Precizăm că acțiunea de conectare a Republicii Moldova la rețeaua TESTA derivă din necesitatea executării Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Cluster 1, capitolul 24 - Justiție, Libertate și Securitate, a foii de parcurs privind "Statul de drept" (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană) aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 275/2025 precum și a Planului național de dezvoltare pentru anii 2026-2028 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.238/2025. În conformitate cu actele normative menționate, termenul de realizare a acestei acțiuni este stabilit pentru finele anului 2027.	Se acceptă. Propunerile au fost excluse. Se acceptă. Nota de fundamentare ajustată.
--	--	--	---

Nr.	Denumirea autorității publice	Propuneri și obiecții la proiectul nominalizat	Rezultatele examinării propunerilor și obiecțiilor
Avizare repetată :			
1.	Casa Națională de Asigurări Sociale (Nr. 3319 din 02.03.2026)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.

2.	<i>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Nr. 13/1-709 din 02.03.2026)</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
3.	<i>Centrul de Armonizare a Legislației (Nr. 31/02-69-2259 din 02.03.2026)</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
4.	<i>Agencia pentru Securitate Cibernetică (Nr. 08-172 din 02.03.2026)</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
5.	<i>Serviciul tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (nr. 1.4/383/26 din 02.03.2026)</i>	Cu referire la nota de fundamentare: La compartimentul 2.2., textul „STISC, deja lucrează la testarea sistemelor” se va exclude, întrucât nu reflectă stadiul actual al implementării. Totodată, reiterăm că termenul de realizare a conectării Republicii Moldova la rețeaua TESTA este stabilit pentru finele anului 2027.	Se acceptă. Nota de fundamentare ajustată.
6.	<i>Ministerul Sănătății (nr. 21/694 din 02.03.2026)</i>	La Articolul I din proiect, care modifică Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale: 1. La art. 9 ¹ alin (1) din proiect, textul „cu excepția prestațiilor de boală în natură, asigurate de Compania Națională de Asigurări în Medicină.” de substituit cu textul „cu excepția serviciilor prestate în cadrul asigurării medicale.”. Această propunere reiese din faptul că prin Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale nu poate fi reglementată atribuția în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, care este instituție responsabilă de gestionarea sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală. Iar, noțiunea de prestație de boală în natură, care este parte a sistemelor de securitate socială ale statelor membre se referă atât la serviciile medicale directe, cât și la bunurile și alte beneficii/servicii conexe furnizate persoanelor asigurate. Astfel, prestația de boală în natură include atât actul medical clasic, cât și o gamă variată de servicii conexe, precum: ajutor pentru menaj sau treburi casnice, acordat în cadrul unui plan de	Se acceptă. Art. 9 ¹ alineatul (1) din proiect a fost ajustat conform propunerilor înaintate.

		îngrijire; furnizarea de echipamente medicale (de exemplu, paturi speciale, scaune cu rotile); lucrări de adaptare a locuinței pentru a o face accesibilă (de exemplu, montarea unor rampe); servicii oferite în centre sau instituții specializate de îngrijire (vezi Decizia nr. S5 din 2 octombrie 2009 privind interpretarea conceptului de prestații în natură în caz de boală sau de maternitate). 2. Ținând cont de faptul că, la art. 9¹ alin (1) din proiect, Casa Națională se desemnează cu rolul de organism de legătură în vederea coordonării sistemelor de securitate socială, apare necesitatea la punctul 3 din proiect de substituit cuvintele „instituție competentă” cu cuvintele „organism de legătură”.	Nu se acceptă. Casa Națională de Asigurări Sociale va realiza rolul de organism de legătură în scopul recepționării tuturor cererilor de prestații sociale. Totodată, CNAS va realiza și funcția de instituție competentă, pentru stabilirea prestațiilor sociale conform prevederilor Regulamentului 883/2004.
7.	<i>Compania Națională de Asigurări în Medicină (nr. 01-02/679 din 02.03.2026)</i>	La Articolul I din proiect, prin care se modifică Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, considerăm necesară revizuirea redacției propuse la art. 9¹ alin. (1), în partea ce conține sintagma: „cu excepția prestațiilor de boală în natură, asigurate de Compania Națională de Asigurări în Medicină”. În acest sens, propunem excluderea referirii exprese la Compania Națională de Asigurări în Medicină din textul normei. Această intervenție este determinată de faptul că noțiunea de „prestații de boală în natură”, în sensul Regulamentului (CE) nr. 883/2004, are un conținut juridic autonom în dreptul Uniunii Europene și nu se limitează la serviciile medicale acordate în cadrul sistemului național de asigurare medicală. Interpretarea acestei noțiuni a fost detaliată prin Decizia nr. S5 din 2 octombrie 2009 privind interpretarea conceptului de prestații în natură în caz de boală sau de maternitate, unde se precizează că prestațiile în natură pot include nu doar actul medical propriu-zis, ci și bunuri și servicii conexe acordate în legătură cu starea de sănătate, inclusiv în contextul îngrijirii pe termen lung. În coordonarea europeană a sistemelor de securitate socială, prestațiile de boală în natură nu se limitează la actul medical propriu-zis, după cum am menționat mai sus. Caracterul autonom al noțiunilor utilizate în cadrul Regulamentului (CE) nr. 883/2004 a fost consacrat constant în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, care a statuat că	Se acceptă. Art. 9¹ alineatul (1) din proiect a fost ajustat conform propunerilor înaintate.

			documentației tehnice de la Comisia Europeană pe EESSI.
9.	<i>Agenția de Guvernare Electronică (nr. 3007-045 din 03.03.2026)</i>	1. În contextul desemnării Agenției de Guvernare Electronică (AGE) în calitate de titular al rolului de punct național de acces (Access Point) și responsabilă pentru integrarea tehnică a Sistemului electronic de schimb de informații privind securitatea socială (EESSI) cu platforma de interoperabilitate (MConnect), se constată că Nota de fundamentare (pct. 4.2) nu reflectă integral impactul financiar aferent acestei desemnări, inclusiv costurile operaționale anuale necesare pentru operare și mentenanță. În acest sens, pct. 4.2 urmează să fie completat prin includerea tuturor elementelor de impact financiar generate de atribuirea către AGE a rolului tehnic de punct național de acces (Access Point) pentru EESSI, atât a costurilor inițiale de implementare, cât și a costurilor operaționale anuale aferente funcționării, operării și mentenanței soluției. 2. La Art. II, propunerea de completare a art. 11 alin. (1) din Legea nr.142/2018 se consideră inoportună, deoarece considerăm că transpunerea normelor UE referitoare la punctul unic de acces urmează să fie operată prin amendarea legislației de profil - Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, cea care reglementează raporturile juridice din domeniul securității sociale, dar nu a Legii nr. 142/2018, care reprezintă cadrul general ce reglementează schimbul de date și interoperabilitatea în cadrul sectorului public, precum și între sectorul public și cel privat. Prin urmare, proiectul de amendare a legislației de profil trebuie să conțină prevederi prin care să se desemneze instituția națională responsabilă de infrastructura de interoperabilitate și schimb de date în calitate de punct unic de acces pentru realizarea schimbului de date aferent sistemului EESSI, care va asigura, din punct de vedere tehnic, integrarea acestuia cu platforma națională de interoperabilitate. Astfel, din considerentele menționate supra, precum și cu referire la argumentele invocate în pct. 1 din prezentul aviz, insistăm cu privire la completarea Legii de profil, în speță a Legii nr.489/1999 privind	Se acceptă parțial. Nota de fundamanetare prevede, că la etapa elaborării proiectului de lege, nu pot fi estimate costurile pentru interconectarea la EESSI. Urmare a recepționării documentației tehnice de la Comisia Europeană pe EESSI, va fi posibil de estimat mijloacele financiare necesare prin coordonare cu instituția responsabilă (AGE) pentru ajustarea/dezvoltarea SI „Protecția Socială”, care ulterior vor putea fi incluse în cheltuielile instituțiilor implicate (AGE; CNAS, CNAM). Nu se acceptă. Dat fiind faptul, că sunt desemnate 2 organisme de legătură CNAS și CNAM, fiecare responsabil de prestațiile conform domeniului de competență, pentru a nu amenda 2 acte normative, în speță Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, considerăm cel mai oportun complearea Legii nr. 142/2018 cu prevederile privind punctul de acces. Complementar, menționarea unei alte instituții, precum Agenția de Guvernare Electronică, în legile care

		sistemul public de asigurări sociale, cu un nou articol, cu următorul cuprins: <i>„(1) Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” asigură rolul de punct național de acces (Access Point), necesar pentru realizarea schimbului de date aferent Sistemului electronic de schimb de informații privind securitatea socială (EESSI), care va asigura, din punct de vedere tehnic, integrarea acestuia cu platforma națională de interoperabilitate.</i> <i>(2) Guvernul asigură acoperirea cheltuielilor necesare pentru operaționalizarea punctului național de acces (Access Point) aferent EESSI și integrarea acestuia cu platforma națională de interoperabilitate (MConnect), prin prevederea anuală a mijloacelor financiare corespunzătoare în bugetul de stat și includerea acestora în bugetele instituțiilor publice responsabile, în condițiile legislației finanțelor publice.”.</i>	reglementează alte domenii nu este oportună.
10.	<i>Agenția de Guvernare Electronică</i> <i>(nr. 3007-047 din</i> <i>05.03.2026)</i>	Suplimentar la scrisoarea AGE nr. 3007-045 din 03.03.2026, intervenim cu următoarele propuneri de îmbunătățire a textului proiectului legii: 1. Articolul II din proiectul Legii se va expune în următoarea redacție: „Articolul II. – Articolul 11 alineatul (1) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art.452), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins: „(1) Schimbul de date în cadrul cooperării transfrontaliere se	Se acceptă. Articolul II și articolul III din proiect a fost ajustat conform propunerilor înaintate. Punct național de acces, conform definiției din <i>Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004</i>

		realizează după cum urmează: a) schimbul de date cu sistemele informaționale ale autorităților competente, instituțiilor și organismelor Uniunii Europene sau ale statelor membre se efectuează prin intermediul platformei de interoperabilitate, care constituie punctul național de acces tehnic, dacă legislația specială sau actele normative ale Uniunii Europene aplicabile nu prevăd altfel; b) schimbul de date și conectarea la platforma de interoperabilitate a participanților care dețin sisteme informaționale ale altor state decât cele prevăzute la lit. a) se realizează în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.” 2. De asemenea, se propune expunerea Articolului III din proiect în următoarea redacție: „Articolul III. Dispoziții finale (1) Prezenta lege intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. (2) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul: a) va aproba actele normative necesare executării legii; b) va asigura operaționalizarea punctului de acces tehnic (Access Point) aferent Sistemului electronic de schimb de informații privind securitatea socială (EESSI), inclusiv prin prevederea anuală a mijloacelor financiare corespunzătoare în bugetul de stat și includerea acestora în bugetele instituțiilor publice responsabile, în condițiile legislației finanțelor publice.” 3. Recomandăm autorului ajustarea notei de fundamentare corespunzător propunerilor din prezentul aviz.	<i>privind coordonarea sistemelor de securitate socială</i>, este o entitate și nu un sistem de interoperabilitate.
Expertizare :			
1.	<i>Ministerul Finanțelor</i> (Nr. 07/2-17/69 din 06.03.2026)	La art. III alin. (2) lit. b) se propune excluderea textului „, inclusiv prin prevederea anuală a mijloacelor financiare corespunzătoare în bugetul de stat și includerea acestora în bugetele instituțiilor publice responsabile, în condițiile legislației finanțelor publice”. Menționez că aprobarea bugetului de stat reprezintă prerogativa exclusivă a Parlamentului, în conformitate cu art. 131 din Constituția Republicii Moldova, iar potrivit Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, alocarea resurselor financiare se realizează prin legea bugetară anuală. În acest context, includerea în textul legii a obligației de a prevedea	Se acceptă. Art. III alin. (2) lit. b) ajustat.

		anual mijloace financiare în bugetul de stat nu este oportună, necesitând a fi examinată în cadrul procedurii bugetare anuale, în condițiile legislației finanțelor publice. Prin urmare, proiectul urmează a fi ajustat prin prisma celor menționate.	
2.	<i>Ministerul Justiției</i> (Nr. 04/2-2663 din 12.03.2026)	La Art. I, la pct. 2 și 3 propunem comasarea modificărilor preconizate la art. 49 alin. (1) din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale într-un singur punct. Totodată, elementele structurale numerotate cu litere latine mici, vor urma de o paranteză „m)”, „m¹)”. La Art. III alin. (2) lit. a) semnalăm că, potrivit art. 102 alin. (2) din Constituție, ale art. 14 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor. Dat fiind faptul că legea propusă de autor va intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, atenționăm că, actele normative adoptate de Guvern pentru executarea legii nu pot fi aprobate anterior intrării în vigoare a legii-cadru, dar vor intra în vigoare doar la data intrării în vigoare a legii respective.	Se acceptă. Proiectul de lege ajustat conform expertizei.
3.	<i>Centrul Național Anticorupție</i> (Nr. 06/2/4985 din 19.03.2026)	Prin proiect se propune modificarea unor acte normative privind coordonarea și schimbul de date în domeniul securității sociale cu statele membre UE. Proiectul promovează interesul public privind perfecționarea cadrului normativ aliniat standardelor europene, care să permită Republicii Moldova să participe la sistemul integrat de coordonare a securității sociale al Uniunii Europene și să garanteze drepturile cetățenilor săi în contextul mobilității internaționale.	Se ia act.
Opinia Comisiei Europene			
		La denumirea actului normativ General comment: The following comments are provided as technical feedback to support the Republic of Moldova’s preparations for EU accession, specifically regarding the implementation of the Electronic Exchange of Social Security Information (EESSI) system and alignment with Regulations (EC) No 883/2004 and (EC) No 987/2009. Please be mindful that these observations are advisory only and that the responsibility for assessing the effectiveness, legal compatibility, and practical	Se ia act.

		application of the proposed legislative amendments - including their interaction with Moldova's national legal and institutional framework - lies entirely with the Moldovan authorities. The EC services cannot assume tasks for the transposition/adaptation/alignment of EU rules within the national context. Upon accession, the relevant EU regulations will become directly applicable, and their successful implementation will depend on Moldova's own institutional and operational readiness. This feedback does not prejudice any formal assessment of compliance with EU requirements. Comentariu general: Observațiile de mai jos sunt furnizate cu titlu de feedback tehnic pentru a sprijini pregătirile Republicii Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană, în special în ceea ce privește implementarea sistemului de schimb electronic de informații privind securitatea socială (EESSI) și alinierea la Regulamentele (CE) nr. 883/2004 și nr. 987/2009. Vă rugăm să aveți în vedere că aceste observații au caracter exclusiv consultativ, iar responsabilitatea pentru evaluarea eficacității, compatibilității juridice și aplicării practice a modificărilor legislative propuse, inclusiv a interacțiunii acestora cu cadrul juridic și instituțional național al Republicii Moldova, revine în totalitate autorităților moldovenești. Serviciile Comisiei Europene nu pot prelua sarcini privind transpunerea, adaptarea sau alinierea normelor UE în contextul național. La momentul aderării, regulamentele UE relevante vor deveni direct aplicabile, iar implementarea cu succes a acestora va depinde de nivelul de pregătire instituțională și operațională al Republicii Moldova. Acest feedback nu prejudiciază nicio evaluare formală viitoare privind conformitatea cu cerințele Uniunii Europene. La art. 1 pct. 1 din proiect It is essential that the terminology used in the legislation is aligned with that in the EU Regulations. For instance, when referring to 'sickness benefits' as defined in Article 3 of Regulation 883/2004, the exact term should be used to avoid any confusion or interpretative issues that could arise from using terms such as 'healthcare insurance', which might not convey the exact scope intended by the EU Regulations.	Se ia act.
--	--	---	--------------------------

	Este esențial ca terminologia utilizată în legislație să fie aliniată cu cea din regulamentele UE. De exemplu, atunci când se face referire la „prestațiile de boală” astfel cum sunt definite la articolul 3 din Regulamentul nr. 883/2004, trebuie utilizată exact această terminologie pentru a evita orice confuzie sau dificultăți de interpretare care ar putea apărea prin utilizarea unor termeni precum „asigurări medicale”, care nu reflectă în mod exact domeniul de aplicare prevăzut de regulamentele UE. La art. 9¹ alin. (1) la textul „ cu excepția serviciilor prestate în cadrul sistemului de asigurări medicale.” If there is a liaison body for sickness benefits, then it should be defined too. Following a meeting/call on 8 June, EC considers useful to stress that the reference to "services provided under the health insurance system" in the draft law (Article 1) may be misleading as it is "sickness benefits branch" which is relevant for the purpose of the SSC and should also not be mixed up with ‘Directive 2011/24/EU of the European Parliament and of the Council of 9 March 2011 on the application of patients’ rights in cross-border healthcare’. Following the explanations, we understood that the liaison body for the ‘sickness benefits’ branch will be set out in a different legislative act. Dacă există un organism de legătură pentru prestațiile de boală, acesta ar trebui, de asemenea, definit. În urma reuniunii/convorbirii din 8 iunie, Comisia Europeană consideră util să sublinieze că referirea la „serviciile prestate în cadrul sistemului de asigurări medicale” din proiectul de lege (articolul 1) poate induce în eroare, întrucât pentru coordonarea sistemelor de securitate socială este relevantă ramura „prestațiilor de boală”, care nu trebuie confundată cu prevederile Directivei 2011/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 9	Se acceptă. Nota de Fundamentare a fost completată cu prevederile proiectului de lege de modificare a Legii nr. 1585/1998 privind asigurarea obligatorie de asistență medicală (număr unic/535/MS) prin care a fost aliniată cu Reg. 883/2004 și 987/2009, potrivit căruia, CNAM este desemnat organism de legătură, în parte ce ține de prestațiile de boală acordate în natură.
--	---	--

		martie 2011 privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere. În urma explicațiilor oferite, am înțeles că organismul de legătură pentru ramura „prestațiilor de boală” va fi reglementat printr-un alt act legislativ. La art. 9¹ alin. (2) textul „Casa Națională de Asigurări Sociale” Is it the same as “National Office” referred to in point (1)? If not, then not clear why the difference. Suggestion to use coherent/same wording for the same bodies/institutions. Este aceeași instituție cu „Casa Națională” menționat la alineatul (1)? Dacă nu, nu este clar motivul diferenței. Se recomandă utilizarea unei terminologii coerente și uniforme pentru aceeași instituție/aceleași organisme. La art. 2 lit. m) din proiect Please note that - in principle - all international agreements in the area of social security coordination with MS, EEA countries, Switzerland and UK will cease to be applied after the accession. Vă rugăm să rețineți că, în principiu, toate acordurile internaționale în domeniul coordonării securității sociale încheiate cu statele membre ale UE, statele SEE, Elveția și Regatul Unit vor înceta să mai fie aplicate după aderare. La art. 2 lit. m¹) din proiect Please note that the Regs. 883/2004 and 987/2009 apply in their entirety for all branches (see Art. 3 of the Reg 883/2004) within their personal scope (see Art. 2) - statutory limitations should not affect this the application of the Regulations. Vă rugăm să rețineți că Regulamentele nr. 883/2004 și nr. 987/2009 se aplică integral tuturor ramurilor de securitate socială (a se vedea articolul 3 din Regulamentul nr. 883/2004), în limitele sferei lor de aplicare personale (a se vedea articolul 2). Limitările prevăzute de legislația națională nu ar trebui să afecteze aplicarea acestor regulamente.	Se ia act. A fost o greșeală de traducere. Se ia act. Această prevedere se referă la Acordurile de securitate socială cu statele care nu sunt membre ale UE. Se acceptă. Această prevedere a fost inclusă în atribuțiile CNAS, care va realiza rolul de instituție competentă, în limitele competențelor funcționale, la stabilirea prestațiilor conform prevederilor R 883/2004 și R 987/2009.
--	--	---	---

		La art. 2 alin (1) lit. a) din proiect Please note: Competent authorities and competent institutions are not those of the EU, but in Member States. Please note also that social security coordination includes currently also fully other countries: EEA countries (Norway, Lichenstein, Island, Switzerland) and the United Kingdom. This should be also rememebered and smohow reflected in your legislation (when already refering to the MS in this context). Vă rugăm să rețineți că autoritățile competente și instituțiile competente nu sunt instituții ale Uniunii Europene, ci instituții ale statelor membre. De asemenea, vă rugăm să aveți în vedere că coordonarea sistemelor de securitate socială include în prezent și alte state: statele din Spațiul Economic European (Norvegia, Liechtenstein și Islanda), Elveția și Regatul Unit. Acest aspect ar trebui reflectat într-o anumită măsură și în legislația dumneavoastră, atunci când faceți referire la statele membre. La Nota de fundamentare General comment: The following comments are provided as technical feedback to support the Republic of Moldova's preparations for EU accession, specifically regarding the implementation of the Electronic Exchange of Social Security Information (EESSI) system and alignment with Regulations (EC) No 883/2004 and (EC) No 987/2009. Please be mindful that these observations are advisory only and that the responsibility for assessing the effectiveness, legal compatibility, and practical application of the proposed legislative amendments - including their interaction with Moldova's national legal and institutional framework - lies entirely with the Moldovan authorities. The EC services cannot assume tasks for the transposition/adaptation/alignment of EU rules within the national context. Upon accession, the relevant EU regulations will become directly applicable, and their successful implementation will depend on Moldova's own institutional and operational readiness.	Se acceptă. Prevederea legală a fost ajustată și cu statele SEE (Norvegia, Liechtenstein și Islanda), Elveției și Regatului Unit și Irlandei de Nord. Se ia act.
--	--	--	---

	This feedback does not prejudice any formal assessment of compliance. Comentariu general: Observațiile de mai jos sunt furnizate cu titlu de feedback tehnic pentru a sprijini pregătirile Republicii Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană, în special în ceea ce privește implementarea sistemului EESSI și alinierea la Regulamentele (CE) nr. 883/2004 și nr. 987/2009. Vă rugăm să aveți în vedere că aceste observații au caracter exclusiv consultativ, iar responsabilitatea pentru evaluarea eficacității, compatibilității juridice și aplicării practice a modificărilor legislative propuse, inclusiv a interacțiunii acestora cu cadrul juridic și instituțional național al Republicii Moldova, revine în totalitate autorităților moldovenești. Serviciile Comisiei Europene nu pot prelua sarcini privind transpunerea, adaptarea sau alinierea normelor UE în contextul național. La aderare, regulamentele relevante vor deveni direct aplicabile, iar implementarea lor eficientă va depinde de nivelul de pregătire instituțională și operațională al Republicii Moldova. Acest feedback nu prejudiciază nicio evaluare formală privind conformitatea. Please note: term ‘social benefits’ are much wider in meaning. We advice to focus on: ‘social security benefits’ and ‘social security systems’. Vă rugăm să rețineți că termenul „beneficii sociale” are un sens mult mai larg. Recomandăm utilizarea termenilor „prestații de securitate socială” și „sisteme de securitate socială”. Please note: the social security coordination includes currently also fully other countries: EEA countries (Norway, Lichenstein, Island, Switzerland) and the United Kingdom. Vă rugăm să rețineți că coordonarea sistemelor de securitate socială include în prezent și statele SEE (Norvegia, Liechtenstein și Islanda), Elveția și Regatul Unit. Reference to a missing National Application - NA (or more applications) should be added as not covered by any of those bullet points.	Se acceptă. Nota de fundamnetare a fost ajustată cu textul „prestații de asigurări sociale”. Se acceptă. Nota de Fundamentare a fost ajustată și cu statele SEE (Norvegia, Liechtenstein și Islanda), Elveției și Regatului Unit și Irlandei de Nord. Se acceptă.
--	--	---

	Ar trebui introdusă o referire la aplicația națională (National Application – NA), întrucât aceasta nu este acoperită de niciunul dintre punctele enumerate. La textul „, However, critical components are still missing, including: • connection to the TESTA network; certified AS4 Access Point, required for compliance with European standard”. Please see the comment above - a National Application is missing as that it definitely a critical component too. Even more as the text which follows tries to address that aspect, whereas other existing two are not covered at all more in detail. A se vedea comentariul de mai sus: aplicația națională lipsește, deși reprezintă cu siguranță o componentă esențială a sistemului. Cu atât mai mult cu cât textul care urmează încearcă să abordeze acest aspect, în timp ce celelalte două componente existente nu sunt descrise în detaliu. La textul „, <i>European solution RINA/JINA (EU standard version)</i>” Please note: Misleading / potentially wrong reference - while JINA (ex-RINA) is used by many EESSI countries / institutions, better not to refer to it as a “standard” or “European”. Vă rugăm să rețineți că referirea la JINA (fostă RINA) ca fiind un standard „european” este înșelătoare și posibil incorectă. Deși JINA este utilizată de numeroase țări și instituții participante la EESSI, este preferabil să nu fie prezentată ca un standard european. La textul „, provided by the European Commission ” This is not correct - EU/EC does not provide RINA for 3 years now -> a reference to a private consortium managing the development of the application on behalf of the MS involved should be added/considered. Această afirmație nu este corectă. Uniunea Europeană/Comisia Europeană nu mai furnizează aplicația RINA de aproximativ trei ani. Ar trebui avută în vedere introducerea unei referiri la consorțiul	Nota de Fundamentare a fost completată cu prevederi privind aplicația națională. Se acceptă. Nota de fundamentare a fost ajustată. Se acceptă. Nota de fundamentare a fost ajustată. Se acceptă. Nota de fundamentare a fost completată cu Consorțiul care gestionează aplicația.
--	---	--

	privat care gestionează dezvoltarea aplicației în numele statelor participante. La textul „by the European Commission ” This is not correct - as explained above, EC can not provide any estimates, it is up to the ones involved (Italy - INPS is the contracting authority). Această afirmație nu este corectă. După cum s-a explicat anterior, Comisia Europeană nu poate furniza estimări; acestea trebuie realizate de actorii implicați (Italia – INPS fiind autoritatea contractantă). Option 3 seems not to be covered - some countries opted for using JINA for smaller institutions, and having a National Application for big ones. While for Moldova, it may not be relevant, it could be commented/explained why it's not the case (size / number of cases?). Opțiunea 3 pare să nu fie abordată. Unele state au optat pentru utilizarea JINA de către instituțiile mai mici și pentru dezvoltarea unei aplicații naționale pentru instituțiile mari. Chiar dacă această opțiune nu este relevantă pentru Republica Moldova, ar fi util să se explice de ce nu este cazul (dimensiunea țării, numărul redus de cazuri etc.). Not clear what is meant here „European certification”. Nu este clar ce se înțelege prin sintagma „certificare europeană”. Better to replace with “EESSI countries” as there are also non-EU countries involved. Se recomandă înlocuirea sintagmei „state europene” cu „țări participante la EESSI”, deoarece în sistem sunt implicate și state care nu sunt membre ale Uniunii Europene. Spain is still with JINA, only starting to prepare their own National Application.	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost ajustată. Nu se acceptă. Opțiunea 3 nu va fi adăugată, că nu a fost propusă așa opțiune nici de expertii SOCIEUX+. Se acceptă. În Nota de Fundamentare a fost modificat din „European certification” în „certificare”. Se acceptă. Nota de fundamentare ajustată. Se acceptă. Spania a fost exclusă.
--	---	--

		Spania utilizează încă JINA și se află doar la începutul procesului de pregătire a propriei aplicații naționale. La textul „, The most suitable option for the Republic of Moldova will be determined after receiving the technical documentation from the European Commission regarding the EESSI system. Moldova will need to get information especially from the consortium managing JINA. As explained above, the EC does not develop JINA / RINA anymore. EC can provide general requirements common for all National Application. Republica Moldova va trebui să obțină informații în special de la consorțiul care gestionează JINA. După cum s-a explicat anterior, Comisia Europeană nu mai dezvoltă JINA/RINA. Comisia poate furniza doar cerințele generale comune pentru toate aplicațiile naționale. La punctul „, 3.1 Main provisions of the project and highlighting new elements” din Nota de fundamentare. Following a meeting/call on 8 June, EC EMPL services can confirm that it is understood, and considered appropriate, that the e-Governance Agency (AGE) would be the body responsible for the national Access Point for EESSI. În urma reuniunii/convorbirii din 8 iunie, serviciile DG EMPL ale Comisiei Europene pot confirma că înțeleg și consideră adecvat faptul că Agenția de Guvernare Electronică (AGE) va fi instituția responsabilă pentru Punctul Național de Acces (Access Point) în cadrul EESSI. La textul „, EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information) is the electronic system developed by the European Union”. This is quite inaccurate - the EESSI system is decentralised, so there are central elements developed by EU, but other crucial elements (like National Applications) developed by participating countries.	Se acceptă. Urmează a fi solicitate răspunsuri de la consorțiul care gestionează aplicația. Se ia act. Se acceptă. Textul reformulat.
--	--	---	---

	Această formulare este destul de inexactă. Sistemul EESSI este descentralizat: există componente centrale dezvoltate la nivelul Uniunii Europene, dar și componente esențiale (precum aplicațiile naționale) dezvoltate de statele participante. La textul „EU Member States, EEA countries and Switzerland.” Please note: the United Kingdom is also included. Vă rugăm să rețineți că și Regatul Unit este inclus. La textul „Following interinstitutional coordination during the meeting of 17 February, it was decided that the e-Governance Agency (AGE), as the holder of the national interoperability platform, responsible for its administration, maintenance, operation and development under Law No 142/2018 on data exchange and interoperability, will act as the National Access Point.” La textul „Solution adopted – designation of Electronic Agency as National Access Point. Considering that the National Access Point represents a technical access point, and that the e-Governance Agency (AGE) possesses a well-developed and robust technical infrastructure, it was concluded that this institution is the most appropriate entity to assume this function.” Is this a conclusion of section 3.2 (‘alternative options’), or rather 3.1 ‘Main provisions of the project and highlighting new elements’ - seems like repetition. Este aceasta o concluzie a secțiunii 3.2 („opțiuni alternative”) sau, mai degrabă, a secțiunii 3.1 („Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi”)? Pare să fie o repetare a informațiilor deja prezentate. La textul „In order to ensure the institutional capacity necessary to manage the electronic exchange of data, the National Office of Social Insurance (NOSI) will need to be strengthened, including through the alignment of salary levels with those of employees of the National Health Insurance Company (NHIC), given that both institutions act as liaison bodies within the framework of the coordination of social security systems.”	Se acceptă. Textul în Nota de Fundamentare a fost completat. Se ia act. Aspect clarificat în cadrul call-ului din 8 iunie cu experții de la DG ENEST. Se ia act. În punctul 3 este soluția adoptată. În cazul 1 și 2 au fost descrise opțiunile analizate de către instituțiile implicate. Se ia act.
--	---	---

		Please note: Some estimates of additional human resources and thus financial ones would be expected to be known at this stage. On the other hand, there should be some savings from moving from paper or simple “email type” based exchanges, done bilaterally, to a digital universal system. Vă rugăm să rețineți că, la această etapă, ar fi de așteptat să existe deja unele estimări privind necesarul suplimentar de resurse umane și, implicit, financiare. Pe de altă parte, ar trebui luate în considerare și economiile generate de trecerea de la schimburile de informații pe suport de hârtie sau prin simple schimburi de tip e-mail, realizate bilateral, la un sistem digital universal.	
--	--	---	--

Secretară generală adjunctă

Digitally signed by Jandic-Vintilă Cristina
Date: 2026.06.10 12:51:10 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Cristina JANDÎC-VINTILĂ